

Список посилань

1. Beyond ChatGPT: The state of generative AI in academic practice for autumn 2023. URL: https://ctl.ox.ac.uk/sites/default/files/ctl/documents/media/beyond_chatgpt_-_state_of_ai_for_autumn_2023_correct.pdf.
2. Unauthorised use of AI in exams and assessment. URL: <https://academic.admin.ox.ac.uk/article/unauthorised-use-of-ai-in-exams-and-assessment>.
3. Academic Integrity at MIT. A Handbook for Students. URL: <https://integrity.mit.edu>.
4. Responsible AI at Stanford. Enabling innovation through technology, guidelines, and policy. URL: <https://uit.stanford.edu/security/responsibleai>.
5. Artificial Intelligence Teaching Guide. URL: <https://teachingcommons.stanford.edu/teaching-guides/artificial-intelligence-teaching-guide>.
6. Guidelines for Using ChatGPT and other Generative AI tools at Harvard. URL: <https://provost.harvard.edu/guidelines-using-chatgpt-and-other-generative-ai-tools-harvard>.
7. Plagiarism and Academic Misconduct. Artificial Intelligence. URL: <https://www.plagiarism.admin.cam.ac.uk/what-academic-misconduct/artificial-intelligence>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-70>

ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ОДНІЇ ІЗ СКЛАДОВИХ ЯКІСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Ждан М. Д.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О. І. Процевського
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна*

Преамбула Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року зазначає, що освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави. При цьому, метою

освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору [1].

Освіта є специфічним видом діяльності у процесі навчання й виховання людини, засобом залучення до культури, засвоєння культурної спадщини, формування її суб'єктності. За умов функціонування освіти як соціального інституту, цей вид діяльності набуває сталого, організованого характеру й становить собою організовану спільність індивідів, які пов'язані поміж собою спеціальними установами, які здійснюють навчання й виховання, трансляцію соціокультурних цінностей у системі дій і відносин [2, с. 116].

Тобто, можна стверджувати, що від рівня освіти залежить кваліфікація особи, розвиток її ділових та професійних якостей, оволодіння нею науковими ідеями та технічними інноваціями, що в свою чергу, сприятиме реалізації такого права, як права на працю. Але, на сьогодні, необхідно констатувати, що більшість випускників закладів вищої освіти мають такий рівень знань, який не відповідає, ані вимогам роботодавців, ані потребам суспільства.

На мою думку, однією з проблем такого стану речей, може бути недотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, зокрема, «... необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання...» [1].

Результатом вищезазначених дій, які порушують академічну доброчесність, може бути ситуація, коли випускники закладів освіти з дипломом «з відзнакою», не можуть знайти роботу, бо їхній багаж знань не відповідає вимогам роботодавця.

Один із варіантів вирішення даної проблеми – це реальне та об'єктивне оцінювання знань здобувачів освіти педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. І якщо, оцінювання знань здобувачів буде реальним та об'єктивним, можна вести мову і про інший варіант вирішення питання щодо

працевлаштування випускників закладів освіти, а саме, брати до уваги «кількісний показник балів у дипломі».

Цей «кількісний показник ...» повинен формуватися за об'єктивними умовами, якими мають бути успішність навчання та кількість набраних кредитів ЄКТС (отриманий освітній рівень).

І в такому разі, при працевлаштуванні випускника закладу освіти роботодавець повинен надавати перевагу тому випускнику, який має більшу успішність у навчанні, а не тому – за кого «попросили».

Список посилань

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

2. Климова Г. П. Образование как феномен цивилизации : дис. ... д-ра филос. Наук : 09.00.03 / Нац. юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого. Харьков, 1997. 418 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-71>

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ТДАТУ

Завадських Г. М.

кандидат економічних наук, доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

м. Запоріжжя, Україна

Реалізація принципів академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі є критично важливим та актуальним питанням. Заклади освіти величезну увагу приділяють популяризації академічної доброчесності серед здобувачів і викладачів, пошуку та розробці механізмів і інструментів протидії порушенням академічної доброчесності. На законодавчому рівні конкретні обов'язки учасників освітнього процесу щодо дотримання принципів академічної доброчесності та види можливих її порушень зафіксовано в Законі України «Про освіту» в редакції 2017 року [1, ст. 4].

В Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного також ведеться така робота. Сформовано і затверджено низку документів, які визначають політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в університеті, а